gemeente **Roermond**

uw nummer	AAN de leden van de gemeenteraad
uw datum	
ons nummer	72691-2026
onze datum	3 november 2026
verzonden	
inlichtingen bij	P.J. Schroeten
cluster	Financiën
doorkiesnr.	0475 – 359 112
betreffende	Raadsinformatiebrief Septembercirculaire 2026 Gemeentefonds

Geachte leden,

Recent is de septembercirculaire 2026 uitgebracht door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Via deze brief informeren wij u in aanloop naar de begrotingsbehandeling 2027 over de ontwikkelingen op hoofdlijnen. Voor de begroting 2027 is de meicirculaire 2026 uitgangspunt en nog niet de septembercirculaire 2026. De effecten hiervan worden middels de 2e tussenrapportage 2026 aan uw raad voorgelegd.

Leeswijzer
In deze raadsinformatiebrief (hierna RIB) wordt ingegaan op de effecten (mutaties) van de septembercirculaire 2026 voor de begrotingsjaren 2026 t/m 2030. Allereerst wordt in tabel 1 op hoofdlijnen het effect van de bijstelling van de septembercirculaire 2026 ten opzichte van de meicirculaire 2026 weergegeven.

Detailinformatie omtrent de mutatie in de algemene uitkering (incl. taakmutaties conform gewijzigde systematiek coalitieakkoord; toegepast vanaf meicirculaire 2026) en de mutatie in decentralisatie- (DU) en integratie-uitkeringen (IU) zijn terug te vinden in achtereenvolgens tabel 2 en 3.

Om tevens een integraal beeld van het begrotingssaldo te presenteren, zijn in de tabellen 4 t/m 7 achtereenvolgens het lopende- en geprojecteerde begrotingssaldo 2026, het meerjarig begrotingssaldo 2027 – 2030, inclusief de mutatie van de septembercirculaire 2026 weergegeven. Meer informatie vindt u via:
https://www.rijksoverheid.nl/documenten/2026/09/15/septembercirculaire-gemeentefonds-2026

Septembercirculaire 2026

Bijstelling septembercirculaire 2026 ten opzichte van meicirculaire 2026 op hoofdlijn
In onderstaande tabel 1 wordt op hoofdlijnen het positieve effect van de septembercirculaire 2026 ten opzichte van de meicirculaire 2026 voor de omvang van de totale algemene uitkering weergegeven:

Tabel 1: Bijstelling Gemeentefonds septembercirculaire 2026 t.o.v. meicirculaire 2026 op hoofdlijn

Bedragen x € 1.000,-	2026	2027	2028	2029	2030
Septembercirculaire 2026	178.036	184.042	181.231	181.809	189.644
Meicirculaire 2026	176.765	182.306	179.617	180.055	187.677
Totaal mutatie	1.271	1.736	1.615	1.754	1.967
Mutatie algemene uitkering (incl. taakmutaties)	1.021	1.470	1.536	1.675	1.889
Mutatie decentralisatie uitkeringen, integratie uitkeringen en (DU, IU)	250	266	79	79	78
Onderverdeling mutatie	1.271	1.736	1.515	1.754	1.967

Verderop in deze brief zullen de belangrijkste mutaties nog in detail worden toegelicht.

Mutatie algemeen deel van de algemene uitkering in detail (inclusief taakmutaties)

In onderstaande tabel 2 wordt het effect (mutaties) van de septembercirculaire 2026 ten opzichte van de meicirculaire 2026 voor de omvang van het algemeen deel van de algemene uitkering in detail weergegeven.

Tabel 2: Bijstelling algemeen deel algemene uitkering in detail

Bedragen € 1.000,-	2026	2027	2028	2029	2030
Mutatie volume accres				229	231
Mutatie Loon Prijs ontwikkeling (LPO) accres		1.078	1.046	1.032	1.040
Voorschot ruimte onder BCF-plafond	715				
Mutatie actualisatie maatstafgegevens	-49	168	256	175	372
Mutatie taakmutaties	335	214	224	229	236
Overig	20	10	10	10	10
Totaal mutatie algemeen deel algemene uitkering	1.021	1.470	1.536	1.675	1.889

- ***Mutatie volume accres***

Vanaf 2024 is het accres gekoppeld aan de bbp-normeringssystematiek. Uitgangspunt is dat hierbij meerjarig de ontwikkeling van het nominaal bruto binnenlands product gevolgd wordt. De volumeontwikkeling is gebaseerd op een 8-jaars historisch gemiddelde van de ontwikkeling van het bruto binnenlands product (bbp) i.p.v. de eerdere trap-op-trap-af systematiek. Dit zorgt voor een stabieler beeld. De mutatie betreft een nieuwe raming voor het accres 2027 en verder, wat zorgt voor een marginale meerjarige bijstelling vanaf 2029 t.o.v. de stand meicirculaire 2026.

- ***Mutatie loon prijs ontwikkeling (LPO) accres***

Het LPO accres is gebaseerd op de prijs bruto binnenlands product (pbbp). De mutatie betreft met name een bijgestelde raming voor de prijs bbp voor 2027, wat zorgt voor een positieve meerjarige bijstelling t.o.v. de stand meicirculaire 2026. De gemeente zal o.b.v. deze bijgestelde gegevens een actualisatie van haar reserveringen (stelposten) voor loon- en prijsstijgingen uitvoeren. Het effect hiervan vindt u terug in tabel 7.

- ***Afrekening ruimte onder BCF - plafond***

Het BTW Compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Jaarlijks wordt bij de septembercirculaire een voorschot verstrekt op de verwachte onderschrijding van het lopend kalenderjaar. In de meicirculaire van het volgend jaar volgt dan de afrekening. Het voorschot bedraagt landelijk € 191 mln., wat voor Roermond ca € 7 ton betekent. Vanaf de begroting 2027 heeft Roermond een stelpost (€ 8 ton) hiervoor opgenomen.

- ***Mutatie actualisatie uitkeringsbasis (maatstaf aantallen)***

Diverse landelijke maatstaven zijn in aantallen geactualiseerd. O.a. het aantal inwoner, de ontwikkelingen van het aantal bijstandsontvangers en eenpersoonshuishoudens hebben invloed op de uitkeringsfactoren. Hierdoor is in deze septembercirculaire sprake van een mutatie van de uitkeringsfactor ten opzichte van de meicirculaire 2026, wat vanaf 2027 een positief effect heeft op de hoogte van de uitkeringsfactor.

- ***Mutatie taakmutaties (gewijzigde systematiek)***

In het coalitieakkoord is onder 5.1 Financiën een passage opgenomen over de verwerking van de circulaire. Citaat: "In de P&C cyclus hanteren we de werkwijze dat middelen die we via de circulaires uit het gemeentefonds krijgen, integraal worden afgewogen. Specifieke uitkeringen, decentralisatie uitkeringen en integratie-uitkeringen worden een-op-een ingezet voor het doel waarvoor ze zijn bedoeld. Algemene uitkeringen inclusief taakmutaties worden vrij besteedbaar ingezet".
Dit betekent concreet een verandering in de werkwijze m.b.t. de verwerking van taakmutaties, die wordt toegepast vanaf de verwerking meicirculaire 2026. Deze worden direct toegevoegd of onttrokken aan de algemene middelen. Mocht voor een specifieke taak, voortkomend uit de taakmutaties extra middelen benodigd zijn of middelen niet meer nodig zijn, zal dit door het vakinhoudelijke cluster onderbouwd ter besluitvorming worden voorgelegd in de P&C cyclus. We lichten hieronder alleen de wezenlijke taakmutaties apart toe (> € 100k);

Tabel 3: Bijstelling taakmutaties algemeen deel algemene uitkering in detail

Bedragen € 1.000,-	2026	2027	2028	2029	2030
Mutatie Wet versterking regie Volkshuisvesting (uitvoeringskosten + integrale dienstverlening)	226	207	215	222	232
Uitvoeringskosten inburgering	134				
Overig	-25	7	9	7	4
Totaal mutatie algemeen deel algemene uitkering	**335**	**214**	**224**	**229**	**236**

- *Wet versterking regie Volkshuisvesting*

Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor medeoverheden. Naar aanleiding van de inzichten over de opgave op het gebied van wonen met zorg moeten gemeenten hun Wmo-beleidsplan bijstellen om aan te geven hoe ze in samenwerking met aanbieders zorgdragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning) Vastgesteld is dat deze werkzaamheden financiële gevolgen hebben voor gemeenten (en provincies) in de vorm van incidentele en structurele uitvoeringslasten. Ter compensatie is in 2025 (decembercirculaire 2025) al incidenteel landelijk € 48,8 miljoen aan de algemene uitkering toegevoegd. In de septembercirculaire worden de middelen voor de jaren 2026 en verder overgeheveld. Voor Roermond betekent dit een positieve taakmutatie van afgerond ca. € 2 ton structureel.

- *Uitvoeringskosten Inburgering*

In het bestuurlijk overleg van 25 juni jl. is tussen de minister voor Werk en Participatie en de VNG overeenstemming bereikt over een tegemoetkoming op de uitvoeringskosten inburgering. Uit het onderzoek naar de betaalbaarheid van de Wet inburgering 2021 voor gemeenten, blijkt dat gemeenten een tekort hebben op de uitvoeringskosten. Dit tekort is grotendeels terug te voeren op grotere aantallen inburgeringsplichtigen dan vooraf geraamd. Om gemeenten hierin tegemoet te komen, stelt het ministerie van SZW in totaal € 93 miljoen beschikbaar voor de jaren 2026, 2027 en 2028. De middelen zijn erop gericht om te zorgen dat gemeenten hun wettelijke taken kunnen blijven uitvoeren. In de septembercirculaire 2026 is voor het jaar 2026 landelijk € 31 miljoen (€ 134k voor Roermond) beschikbaar gesteld. In het voorjaar 2027 worden waarschijnlijk de middelen voor de jaren 2027 en 2028 beschikbaar gesteld.

Mutatie decentralisatie- en integratie uitkeringen (DU, IU)

Decentralisatie- en integratie uitkeringen en taakmutaties zullen conform de door uw raad vastgestelde beleidslijn één op één ingezet worden voor het doel waarvoor het rijk de middelen beschikbaar heeft gesteld. Binnen de verkregen middelen dient het doel uitgevoerd te worden.
In onderstaande tabel wordt het effect (mutaties) van de septembercirculaire 2026 ten opzichte van de meicirculaire 2026 voor de omvang van de decentralisatie- en integratie uitkeringen in detail weergegeven.

Tabel 4: Bijstelling decentralisatie- en integratie uitkeringen in detail

Bedragen in €	2026	2027	2028	2029	2030
Work in Nederland	35				
Impulsbudget arbeidsmarktregio's	158				
Spreidingswet	46				
Openbare bibliotheken		187			
IBO problematische schulden		86	86	86	85
Overige mutaties	11	-7	-7	-7	-7
Totaal	**250**	**266**	**79**	**79**	**78**

Alleen de grotere mutaties (< € 80.000) zijn hieronder uitgelicht:

- **IBO Problematische schulden**

Het kabinet voert een pakket aan maatregelen in om problematische schulden fundamenteel aan te pakken (zie ook meicirculaire 2025 en 2026). Dit pakket is gebaseerd op het basispakket uit het Interdepartementaal Beleidsonderzoek (IBO) Problematische schulden. Om het onderdeel 'vroegsignalering' beter in te richten stelt Het Rijk vanaf 2027 structureel € 19,7 mln. beschikbaar, wat voor Roermond neerkomt op afgerond € 86.000 structureel.

- **Impulsbudget arbeidsmarktregio's**

De arbeidsmarktregio's ontvangen in de periode 2025-2028 een tijdelijk impulsbudget (meicirculaire 2025). Deze middelen maken het mogelijk om gezamenlijke dienstverlening (bijvoorbeeld op het gebied van werk, scholingsinstrumenten of -trajecten) te ontwikkelen met de partners in de arbeidsmarktregio. Aanvullend op de middelen die in 2025 zijn toegekend wordt er nu voor 2026 eenmalig een totaalbedrag van € 5,5 miljoen beschikbaar gesteld aan de arbeidsmarktregio's. Dit budget is beschikbaar gesteld om de implementatie van Verbeteren Uitwisseling Matchingsgegevens (VUM) in de arbeidsmarktregio te stimuleren. Het totaalbedrag wordt evenredig over de 35 arbeidsmarktregio's verdeeld. Voor de arbeidsmarktregio Midden-Limburg komt dit neer op een bedrag van afgerond € 158.000 voor 2026.

- ***Openbare bibliotheken***

Het doel van de uitkering is gemeenten en provincies in staat stellen te voldoen aan de gewijzigde Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob). Gemeenten dienen met deze zorgplicht te voorzien in een aanbod van bibliotheekvoorzieningen, die als geheel binnen redelijke afstand voor de inwoners toegankelijk zijn en ten minste 1 bibliotheekvoorziening in stand houden die alle vijf de wettelijke bibliotheekfuncties vervult, een fysieke collectie heeft en over een professionele personeelsbezetting beschikt. Gemeenten ontvangen hiertoe een bijdrage van € 62 mln. landelijk in 2027. Voor Roermond betekent dit een incidenteel bedrag voor 2027 van afgerond € 187.000.

Actualisatie begrotingssaldo 2026

In de 1e tussenrapportage 2026 is aan uw raad op 9 juli a.s. onderstaand positief begrotingssaldo 2026 gepresenteerd. Tevens is meegenomen het effect van de raadsbesluiten t/m juli jl.. Het begrotingssaldo 2026 zal als gevolg van de mei- en septembercirculaire 2026 nog gaan wijzigen. Deze wijziging zal worden meegenomen in de besluitvorming 2e tussenrapportage 2026.

Tabel 5: Actualisatie begrotingssaldo 2026 na septembercirculaire 2026

Bedragen x € 1.000,-	2026
Stand begrotingssaldo 1e tussenrapportage 2026 (Raad Juli)	572
- Mutatie raadsbesluit Wijzigingsverordening OZB	194
- Mutatie meicirculaire 2026	- 630
- Mutatie septembercirculaire 2026	1.021
Geprognotiseerd begrotingssaldo 2026 na septembercirculaire 2026	**1.157**

Tabel 6: Actualisatie geprojecteerd begrotingssaldo 2026 na septembercirculaire 2026

Bedragen x € 1.000,-	2026
Prognose begrotingssaldo 2026 na meicirculaire	1.157
- Raadskader Sociaal Domein (stand 1e TURAP 2026*)	2.466
Geprojecteerd begrotingssaldo 2026 na septembercirculaire 2026	**3.623**

* Stand kan nog wijzigen in de 2e Tussenrapportage 2026

Actualisatie begrotingssaldo meerjarig (2027 – 2030)

In onderstaand overzicht zijn, opvolgend aan de standen Begroting 2027 (Raad Nov 2026), de mutaties voortkomend uit de septembercirculaire 2026 meegenomen.

Tevens zijn de reserveringen voor loon- prijsontwikkeling (LPO) voor 2028 en verder, geactualiseerd o.b.v. de CPB prijsindexen BBP septembercirculaire 2027.

Tabel 7: Actualisatie begrotingssaldo meerjarig na septembercirculaire 2026

Bedragen x € 1.000,-	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo na begroting 2027	**1.434**	**- 1.975**	**905**	**407**
Mutaties septembercirculaire 2026 (incl. taakmutaties)	**1.470**	**1.536**	**1.675**	**1.889**
Mutatie ontwikkeling loon-prijs index	**0**	**-1.064**	**-1.944**	**-1.835**
Prognose meerjarig begrotingssaldo na septembercirculaire 2026	**2.904**	**-1.677**	**636**	**461**

Wij hopen u hiermede voldoende geïnformeerd te hebben.

Met vriendelijke groet,

het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

J. van Putten Y.F.W. Hoogtanders